

Brüsszel, 2024. november 26.
(OR. en)

16238/24

LIMITE

JAI 1755
MIGR 435
RELEX 1510

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A migráció kezelése –Új módszerek fontolóra vétele az irreguláris migráció megelőzése és leküzdése céljából

A magyar elnökség során kiemelt jelentőséggel bír a tagállamok arra való ösztönzése, hogy véleménycserét folytassanak a migráció területével kapcsolatos „új és innovatív” megoldásokról. Ezért a bel- és igazságügyi miniszterek 2024. július 22-i nem hivatalos ülésével kezdve az elnökség megbeszéléseket kezdeményezett a migráció területére vonatkozó lehetséges innovatív megközelítésekről, különös hangsúlyt fektetve a migráció külső dimenziójával kapcsolatos európai uniós intézkedések fokozására és a határozottabb visszaküldési politika szükségességére. Ezzel összefüggésben a Coreper szeptember 16-án átfogó megbeszélést tartott arról, hogy miként lehetne hatékonyabbá tenni az uniós visszaküldési rendszert, amelynek során látható volt, hogy a tagállamok elkötelezettek valamennyi releváns szempont gyors kezelése iránt. A véleménycsere során több tagállam is megemlítette a „visszaküldési központok”-at mint az egyik olyan lehetséges „új” megoldást, amelyet jobban fel kellene térképezni.

A Bel- és Igazságügyi Tanács 2024. október 10-i ülésén a miniszterek egyetértettek abban, hogy a visszaküldésekre vonatkozó jelenlegi jogi keret felülvizsgálatának lehetővé kellene tennie az olyan lehetséges innovatív megoldásokat, mint a „visszaküldési központok”. A miniszterek hangsúlyozták, hogy a szakértőknek alaposan meg kell vizsgálniuk a szóban forgó megoldások megvalósíthatóságát, biztosítva ugyanakkor az uniós és a nemzetközi jognak való teljes körű megfelelést, valamint az alapvető jogok tiszteletben tartása iránti határozott elkötelezettséget. Az operatív szempontok feltérképezése céljából a Bevándorlással, Határokkal és Menekültüggyel Foglalkozó Stratégiai Bizottság (SCIFA) 2024. november 14-i ülésén stratégiai megbeszélést tartott a „visszaküldési központok” koncepciójáról. A megbeszélés célja az volt, hogy feltérképezzék a koncepcióhoz kapcsolódó kulcsfontosságú előfeltételeket és biztosítékokat. A megbeszélések szakértői szinten fognak folytatódni azért, hogy az e kérdéssel kapcsolatos további munkához való iránymutatás céljából elemezzék a koncepció technikai és jogi vonatkozásait.

Végezetül a Coreper december 11-i ülésén sor kerül a *biztonságos harmadik ország fogalmának* közelgő felülvizsgálatához kapcsolódó első megbeszélésre.

Az innovatív megoldásokról folytatott megbeszélésekkel párhuzamosan a Coreper október 30-án a Bizottság által benyújtott informális dokumentum alapján megvitatta a szíriai menekültek önkéntes visszatérését, amely megbeszélést követően december elején nem hivatalos munkareggelire került sor az UNHCR-rel és az IOM-mal.

Mivel az Európába irányuló irreguláris migráció továbbra is komoly kihívást jelent, amelyet több kiváltó ok is súlyosbít, jelentős politikai változásnak lehetünk tanúi Európában, ami új lendületet biztosít a munkánkhoz. Az Európai Tanács 2024. október 17-i következtetései egyértelműen jelezték ezt az elmozdulást: a Tanács hangsúlyozta, hogy „...új módszereket kell fontolóra venni az irreguláris migráció megelőzése és leküzdése céljából...”¹.

Az elnökség hangsúlyozni kívánja, hogy bizonyos „új” megoldások gyakorlatban való megvalósításához a migráció külső dimenziójával kapcsolatos kezdeményezések széles körére van szükség, ugyanakkor el kell kerülni új migrációs útvonalak nem szándékos létrehozását és azt, hogy újabb terhek keletkezzenek az uniós tagállamok számára. E törekvés szempontjából alapvető szerepet játszik a harmadik országbeli partnereinkkel, mint származási és tranzitországokkal való új együttműködés kialakítása és a meglévő együttműködés elmélyítése. Ez a fenntartható végrehajtási folyamat szerves része, és elengedhetetlen elem ahhoz, hogy jelentősen csökkenteni lehessen az illegális távozások számát, valamint – a származási országukhoz a lehető legközelebb – tovább lehessen javítani a migránsok, a menedékkérők és a menekültek helyzetét.

¹ 25/24 – Az Európai Tanács ülése (2024. október 17.) – következtetések.

Az elnökség határozott meggyőződése, hogy egy életképes „innovatív” megoldásnak mindenképpen közös célkitűzéseken, közös erőfeszítéseken és kölcsönös bizalmon kell alapulnia, az „Európa együtt” megközelítéssel összhangban, és biztosítania kell a multilaterális és regionális intézmények támogatását is. Ezenkívül először elemezni kell a megoldási lehetőségeket a gyakorlati megvalósíthatóság szempontjából, hogy aztán azokkal kapcsolatban lehetőség legyen az adott harmadik országbeli partnerrel való megállapodásra. Ezeknek az elveknek kell irányadó keretként szolgálniuk a folyamatban lévő munkánkhoz, amely magában foglalhatja egy olyan átfogó „eszköztár” kidolgozását, amely felvázolja a rendelkezésünkre álló eszközöket annak érdekében, hogy a partner harmadik országokkal együtt eleget tegyünk kollektív felelősségünknek. Az „új” kezdeményezések végrehajtásában részt venni hajlandó partnereink együttműködésének elősegítését és lehetővé tételét célzó intézkedéseknek az összes vonatkozó uniós szakpolitika, instrumentum és eszköz felhasználásán kell alapulniuk,; ezek közé tartozik többek között a diplomácia, a fejlesztés-, a kereskedelem- és a vízümpolitika, valamint az „Európa együtt” szellemében az egyes tagállamok kétoldalú eszközei. Olyan intézkedéseket is alkalmazni kell, mint a fokozott reintegrációs támogatás, a partnerországban tartózkodó irreguláris migránsok származási országukba való támogatott önkéntes visszatérése, az önkéntes áttelepítés, a célzott kapacitásépítés és technikai segítségnyújtás, a nemzeti hatáskörökkel összhangban lévő legális beutazási lehetőségek és az operatív együttműködés (az érintett uniós ügynökségek bevonásával is). Ezenkívül ennek az „eszköztár”-nak az önkéntes visszatérések ösztönzését, valamint az UNHCR-rel, az IOM-mal és egyéb érintett szervezetekkel folytatott együttműködésünk fokozását is magában kell foglalnia.

Kérdések a miniszterek számára:

- 1. Egyetért-e azzal, hogy az innovatív megoldásokkal kapcsolatos technikai munkával párhuzamosan meg kell határoznunk egy uniós szakpolitika-, instrumentum- és eszközkészletet („eszköztár”) is, hogy biztosítsuk azok összehangolt használatát, ezáltal növelve közös befolyásunkat és enyhítve a migrációhoz kapcsolódó „innovatív megoldások” végrehajtásában részt venni hajlandó partner harmadik országokra nehezedő terheket?*
- 2. Véleménye szerint milyen intézkedéseknek kellene az említett átfogó „eszköztár” részét képeznie?*